Башҡорт теле дәресенән технологик карта

Класс:	6
Дата:	
Дәрес темаһы:	Дуҫлыҡ. Үтелгәндәрҙе ҡабатлау.
Дәрес төрө:	Яңы материалды өйрәнеү.
Дәрес маҡсаттары:	**Белем биреү:** тема буйынса яңы һүҙҙәр, күнегеүҙәр аша дуҫлыҡ темаһын яҡтыртыу, алмаштарҙы ҡабатлау. **Үҫтереүсе:** һөйләү телмәрен үҫтереү, һүҙлек байлығын арттырыу. **Тәрбиәүи:** уҡыусылар араһында яҡшы мөнәсәбәт, дуҫлыҡ хисе тәрбиәләү.
Көтөлгән һөҙөмтәләр:	Предмет УУЭ һөҙөмтәләре: тема буйынса яңы һүҙҙәр өйрәнеү, телмәрҙә ҡулланыу. Метапредмет (предмет-ара) УУЭ һөҙөмтәләре: <u>а) регулятив:</u> уҡытыусы менән берлектә дәрес темаһын, маҡсатын билдәләргә күнегеү, булған белемдәрен барлау, баһалау; <u>б) танып-белеү</u>: кәрәкле мәғлүмәтте айыра, күрһәтә, дөйөмләштерә белеү; <u>в) коммуникатив:</u> темаға ҡарата бәйләнешле текст төҙөй белеү, парлап диалог ҡороу, үҙ-ара аралаша, төркөмдә хеҙмәттәшлек итә, тормошта ҡуллана белеү. Шәхси УУЭ һөҙөмтәләре: иптәштәрен, уҡытыусыларҙы ихтирам итеүсе, тырыш, әҙәпле, белем алыуға ынтылыусы шәхес тәрбиәләү.
Йыһаҙландырыу:	Компьютер, проектор, “Башҡорт теле” дәреслеге, “Дуҫлыҡ” темаһына презентация, һүҙлектәр, таратма материал, йылмайлиroutine.

Дәрес этаптары	**Уҡытыусы эшмәкәрлеге**	**Уҡыусылар эшмәкәрлеге**	**Дәрестең һәр этабында формалаштырылған УУЭ (регулятив, танып белеү, коммуникатив, шәхес булараҡ формалаштырыу)**
I. Уҡыу эшмәкәрлегенә мотивация булдырыу.	1. – Һаумыһығыҙ! Хәйерле иртә! -Хәйерле көн теләп, ҡояш ҡалҡа, Уяналар ауыл, ҡалалар. Үҙ телемдә һеҙҙе сәләмләйем; Хәйерле көн һеҙгә, балалар! - һеҙҙе күреүемә бик шатмын. Таныш булайыҡ, минең исемем Гөлдәр Нурулла ҡыҙы. Башҡорт теле дәресен башлайбыҙмы? 2. Артикуляцион күнегеү. (слайд1) Һаумы, бөгөнгө иртә, Һаумы, ҡышҡы тәбиғәт, Һаумыһығыҙ, уҡытыусым, Һаумыһығыҙ, дуҫтарым, Һаумыһығыҙ, ҡунаҡтар!	Уҡытыусы менән башҡорт телендә һаулашалар. Уҡыусылар яуап бирә. Хор менән ҡабатлайҙар.	Р.: үҙҙәренең уҡыу эшмәкәрлеген ойоштора белеү, яҡшы, продуктив эшкә ынтылыш формалаша. Т.б. : яңы белем алыу кәрәклеген аңларға өйрәнәләр. Ш.: белем алыуға, уҡыуға ҡарата ыңғай ҡараш формалаша.

II. Уҡыу мәсьәләһен ҡуйыу.	1. Уҡыусылар, хәҙерге дәрестең темаһын билдәләр өсөн кроссворд сисеп алайыҡ. (слайд 2) Вертикаль буйынса һорауҙар. 1.Ике кешенең һөйләшеүе нисек атала? 2.Башҡорт халҡының милли музыка ҡоралы. 3.Ҡурай нимә ул? 4. Ул 3 төҫтә: зәңгәр, аҡ, йәшел. 5. Салауат Юлаев кем ул? 6.Миҙгел. - Горизонталь буйынса нимә килеп сыҡты? -Афариндар! Дөрөҫ! -Тимәк, беҙ бөгөн дәрестә нимә тураһында һөйләшәсәкбеҙ? -Эйе, дуҫлыҡ тураһында һөйләшербеҙ.	Кроссворд сисәләр, һорауҙарға яуап эҙләйҙәр, һүҙлектәр менән эшләйҙәр. Уҡытыусының һорауҙарына яуап бирәләр. Дәрестә нимә тураһында һөйләшеүҙәре тураһында әйтәләр.	Ш.: укыу эшмәкәрлегенә мотивация, уҡыуға, яңылыҡ белеүгә ынтылыш, ҡыҙыҡһыныусанлыҡ формалаша. Р.: уҡытыусы менән берлектә дәрестең маҡсатын билдәләргә өйрәнәләр. Т.б.: логик фекер йөрөтөү, уҡыу мәсьәләһен табыу, күрһәтә белеү формалаша.
III. Яңы материалды өйрәнеү. Уҡыу мәсьәләһен сисеү.	1. Дуҫлыҡ тураһында әңгәмә. (слайд 4-6) 2. Яңы һүҙҙәр менән танышыу. Һүҙлек эше.(слайд 7) Дуҫ-друг, дуҫлыҡ-дружба, ысын дуҫ-настоящий друг, тоғро-верный, ышанысլы-надежный, ғәҙел-справедливый, ҡыйыу-храбрый. 3. Һүҙбәйләнештәр, һөйләмдәр төҙөү. 4. Диалог төҙөү.(слайд 8) -Уҡыусылар, ә хәҙер парлашып дуҫлыҡ тураһында диалог төҙөгөҙ. - Һинең дуҫың бармы? -Эйе, минең дуҫым бар. -Уның исеме нисек? -Уның исеме ..... -Уға нисә йәш? -Уға ...йәш.	Һорауҙарға яуап бирәләр. Эш дәфтәрендә эшләйҙәр. Яңы һүҙҙәрҙе хор менән ҡабатлайҙар. Яңы һүҙҙәр менән һүҙбәйләнештәр, һөйләмдәр төҙөйҙәр. Өлгө буйынса диалог төҙөйҙәр. Парлап диалог төҙөйҙәр, диалогты уҡыйҙар.	К.: диалогка инергә, һорауҙарға яуап бирергә, башҡаларҙы тыңлай һәм әңгәмәгә ҡушыла белергә, һөйләмдәр төҙөргә өйрәнәләр. Т.б.: яңылык белеүгә ынтылыш формалаша.

	- Ул нисәнсе класта уҡый? - ... ... класта уҡый.		
IV. Ял минуты.	Сәләмләйбеҙ һауаны, (слайд 9) Именлек булһын өсөн! Сәләмләйбеҙ дуҫтарҙы, Дуҫлыҡ ныҡ булһын өсөн!	Уҡытыусы артынан хор менән эшләп ҡабатлайҙар.	Ш. : уйында ҡатнашыу мәҙәниәте фомалаша, уҡыу материалына ҡыҙыҡһыныу арта.
V. Белемде нығытыу. (практикала ҡулланыу).	1. Дәреслек менән эш. 4-се күнегеү,48-се биттәге күнегеүҙе башҡарыу (нөктәләр урынына тейешле һүҙҙәр өҫтәп, тексты күсереп яҙырға) -Уҡыусылар, был күнегеүҙә минең, ул, уға һүҙҙәре осораны. Улар ниндәй һүҙ төркөмөнә ҡарайҙар? - Афарин, дөрөҫ, алмаштар. 2.Мәҡәлдәрҙе рус телендәге мәҡәлдәрҙән парын табалар. (слайд 10) Яуап: 1-4, 2-3, 3-5, 4-2, 5-1. 3. Дуҫлыҡ тураһында синквейн төҙөү.(слайд 11-12)	Үҙ аллы күнегеүҙе башҡаралар, нөктәләр урынына тейешле һүҙҙәр өҫтәп күсереп яҙалар, тәржемә итәләр. Һорауҙарға яуап бирәләр, алмаштарҙы табалар. Мәҡәлдәрҙең парҙарын табалар, рус телендәге эквивалентын эҙләйҙәр. Синквейн төҙөйҙәр.	Р.: уҡыу мәсьәләһен аңлау, кабул итеү, үҙҙәренең эшмәкәрлеген планлаштырыу, үҙ аллы эшләргә өйрәнеү формалаша. К. : һорауҙарға яуап бирергә, башҡаларҙы тыңларға, һөйләмдәр төҙөргә, әңгәмәгә ҡушылырға, үҙҙәренең фекерҙәрен әйтергә өйрәнәләр. Т.б.: мәҡәлдәрҙең парын таба белеү, рус телендәге мәҡәлдәр менән сағыштыра, һығымта яһай, үҙҙәренең эштәрен баһалай белеү формалаша.
VI. Өйгә эш.	1.Яңы һүҙҙәрҙе ятларға. (слайд 13) 2. Дуҫлыҡ тураһында мәҡәлдәр яҙырға. 3. “Минең дуҫым” темаһына һүрәт төшөрөргә.	Көндәлеккә өйгә эште яҙалар.	
VII. Дәресте йомғаҡлау.	- Шулай итеп бөгөн дәрестә нимә белдегеҙ? (слайд 14) - Нимәгә өйрәндегеҙ? - Һөйләмдәрҙе тултырып әйтегеҙ. *Дәрестә мин ... белдем.* *Мин ... өйрәндем.* *Миңә ... оҡшаны (оҡшаманы).* Уҡытыусы баһаһы.	Уҡыусыларҙың яуаптары. Нимәгә өйрәнеүҙәре тураһында әйтәләр. - Уҡыусылар үҙҙәренең эштәрен баһалай.	Р.: үҙҙәренең эшмәкәрлегенә баһа бирә белеү, уҡытыусының баһаһына адекват ҡараш формалаша. Ш.: үҙүҫеш, баһалау күнекмәһе үҫешә.